

Í DAG

ALHEIMSREGLUR FYRI
BILSTJÓRAVENJINGINA

6,5 miljónir fluttnings- arbeiðarar til fundar

Umboðsmenn fyri 6,5 milj. fluttningsarbeiðarar, ið hava sít eigna alheimsfelag, hava verið til fundar í Keyptmannahavn. Hesir eru ikki politikkarar ella menn í høgum sessum, men vanligir arbeiðarar frá sjóvinnu, jarnbreytum, vegflutningi, luftfart, fiskivinnu o. s. fr.

Limirnir standa saman í umleið 300 fakfeløgum í 70—80 londum — tó ikki londum eystanfyri jarntjaldið. Formaðurin, Pieter de Vries, segði, tá hann opnaði fundin, at hovuðsinsini vóru stórir trygd undir arbeiðinum — ikki minst á landavegunum — og hetta skal gerast við m. a. at leggja arbeiðstíðina innanfyri eitt rimuligt mark.

Viðvíkjandi bilstjórnunum segði hann m. a., at teir kravdu eina betri bilstjórælæru, ið aftur vildi økja um tryggileikan á landavegunum. Bilstjórar á teimum stóru lastvognunum, sum javnan koyra um landamørk og gjøgnum ymisk lond, eiga at hava internationalt koyrikort, sum vil lætta um nógvar trupulleikar.

BYGDAHÚSINI — »ANDERS AND« OG »SKIPPER SKRÆK«

So langt aftur í tíðina, sum ið hvussu er hitt yngra ættarliðið minnst, hevur sjálfstýrisflokkurin bara sett fram eitt uppskot á tingi — uppskotið um at leggja skatt á »Anders And« og »Skipper Skræk«.

Peningurin skuldi nýtast til at byggja bygDAHús fyri. Hetta varð gjørt undir seinasta landsstýri, sum lat tilkili blóð koma undir umsetingargjald.

Síðan hava teir skipað »sjálv-

stýrislandsstýrie, og reppið um øll tey nógva »nationala« brogðini, ið nú skuldu avrikast, hevur verið óført, og tí var eisini at vænta, at sjálfstýrisflokkurin, sum var so rokmikil við bygDAHúsum, rettu- liggja fór at gera um seg, nú hann var komin í bólk við teimum stór- orðaðu »nationala« hetjunum frá høgri og vinstri.

Men sjálfstýrisflokkurin hevur steingast higartil. Ikki eitt orð meira um bygDAHús, sum ivaleyst eru avskrivað.

tí bygDAHússkatturin — umset- ingargjaldið — uppá »Anders And« og »Skipper Skræk« er av- tikið.

FISKIVINNA

Fiskimenn missa í stórum

Fiskaprisirnir hækkað í stórum. Óført! Men kortini — — mang- ir fiskimenn eru illa nøgdir. Tað er ikki so logið, tí sum vanligt koma teir at sita við sviðið soð. Teir fáa minsta partin burtur av hinum mikla ágóðinum.

Tað er sjálvandi stuttligt at koma heim við stórum formi og frætta frá tí hoga og stóðugt hæk- andi saltfiskaprisinum; men stórt verður vónbrotið, tá ein frættir, at fiskurin er seldur í úrtíð fyri, 92, 108, 115 ella slíkar pundshæddir, ið leggja langt undir söluprisinum á heimsmarknaðinum.

Á henda hátt hava fiskimenn ivaleyst longu í ár mist miljóna- pening, sum nú havnar í lumm- um innlendsku og útlandsku fiskakeypara.

Vit hava áður her í blaðnum vist á tað fullkomuliga óvutta í hesum, tí óvugt er tað, at teir sum hava mesta slitið og veiða fiskin, skulu fáa minstu úrtøkuna og litla úrtøku í mun til tað, ið aðrir vinna við hepnari sølu.

Fiskimenn mugu avroknast í mun til söluprisin. Alt annað er himnaropandi órættvisi móti fiski- mannskunnini.

Vit kunnu koma hesum ekonóm- iska diktatori til lívs; men hetta gerst ivaleyst einars á tann hátt, at teir røttu mennir sleppa fram- at stjórna Fiskimannafelagnum — og landinum.

Leiðin má vera tann, sum ávíst her í blaðnum.

HIN HØGI
FISKAPRISURIN:

Fiskimenn verða avroknaðir eft- marknaðarprisinum, og saltfiska- prisnevndin verður avtikin.

SKÚLIN

EYKATIMAR, IÐ SVARA
TIL 800 LÆRARASTOV

Í donskum bløðum hevur verið funnist at, at lærarar við hægri skúlarnar hava havt ovursiðra inn- tøku — ja, við hvørt stórra inn- tøku — av yvirtíðum í skúlnum, enn teirra fasta lön er, men K.

Helveg Petersen, kensluráðgjafi, heldur, at tað er órimuligt at finnst at hesum. Orsøkin er læranot, og hesir lærarar hava tikið sær av eykaundirvísing, ið svarar til ikki færri enn 800 lærara stovr við fullum tímatali.

I dag eru lærarar »skamtadire« í Danmark, men kensluráðgjafi heldur, at nú fer at eydnast at koma tí stóra læranóttrinum til lívs. Læraraskúlarnir »skleikja« nú stórt tál av lærarum, og í 1966 og framyvir verða 2700 lærarafólk at taka prógv árliga.

I hesi Fólkatingssetu kemur upp skot til víðgerðar, ið verður at gera upptøkuna í læraraskúlarnar munandi kravmiklari, enn tey eru nú.

eyðgjab

NÍÐUNGVERKIÐ. 31. oktr. 1962 skrivur »14.sept.« ógvuslga um hernaðarútbúgvingina:

»Hernaðarútbúgvingin í Føroy- um tjóðir stóran siðmenningar- ligan vanda ...

Stórur niðungsverk í Føroya sögu eru í gerð ...

Maður og kvinna av húsi at bjarga føðilandinum ...»

VIÐM.: Maður og kvinna fóru av húsi og mannaðu seg sterkar enn á nokrum sinni um ... javnaðarflokk in. ...

Seinri eru tjóðveldismenn eisini farnir av húsið — ivaleyst at

bjarga føðilandinum — niðan í Mjorkadal til veitslu á »niðungs- verkinum«.

aðrir siga

»PRISE« eitur oddagrein í Dímmlætting, har blaðið víðgerð fólkapensjónina. Her verður sagt frá, hvussu hon kom í lag; tað skulu vit lata fara, men bert end- urgeva endan av greinini, ið sigur eitt sindur um, hvat vildi verið hent, um fólkapensjónin ikki var gjøgnumførd, áðrenn sjálfstýris- landsstýrið tók við:

»Fólkapensjónens hele grundlag hviler på økonomisk samvirke mellem riget og Færoerne. Var den ikke blevet gennemført FOR selvstyrepatrierne fandt hinanden ville den sandsynligvis slet ikke være gennemført, fordi et selv- styrende færøsk samfund ikke rådede over midlerne dertil den- gæng og heller ikke gør det idag.

Landbúnaðurin

Danskt hoyggi — íslendskt seyðakjót

Umframt allan annan miljónaínnflutning av landbúnaðarvørum koma nú heilir skipsfarmar av donskum hoyggi og íslendskum seyðakjót til landið. Hetta er ein heimleidis fallin-vátan til føroyskan landbúnað.

Áðrastaðni hava vit endurgivið brot úr »Norðlýsinum«, sum sigur, at tað man ikki vera hent áður, at útlandskt hoyggi er flutt til landið, áðrenn hoyggingin er liðug og seyðakjót, áðrenn fjöllini eru gingin.

Her má bæði okkurt — og tað stórn!

Landið framleiðir ov litlið av kjóti, og hartil er føroyska seyðakjót óivað dýrasta kjót, ið fæst í øllum heiminum, tí new-zealendskt og australskt seyðakjót er væl kappingarført við tað føroyska.

Men — hóast tað er tað einið ívi um, at vit lættliga kunnu framleiða alt tað kjót, vit hava brúk fyri, her í landinum.

Stórur og dýrir hoyfarmar verða nú fluttir til landið á hvørjum árl. Tað ljóðar logið: flyta hoyggi inn, áðrenn lögur er at hoyggja; men skal hoyggi flytast til landið, so er tað bæði rætt og rimuligt at gera tað nú, sjálvt um hetta ivaleyst

longu er í seinna lagi, tí hoyggið er nógv óðyrast at keypa av voll- inum. ella áðrenn tað er farið í veltargoymslurnar.

Men — hóast alt, er tað einið ívi um, at vit lættliga kunnu framleiða so nógv av hoyggi og øðrum fóður, at óneyðugt var at flutt inn stórar hoyfarmar.

Mangir meina, at tað er til óný- tis at lata stórvegis pening til land- búnaðin; men so er ikki, tí land- búnaðurin kann geva fleiri ferðir tað, hann gevur í løtuni um rætt verður framfarið.

Landbúnaðurin má utarskipast, moderniserast og mekanisast — og hetta eigur samfelagið at taka, sær av.

Tað er órimulgt, at vit skulu flyta inn fyri 6 milj. kr. í land- búnaðarvørur — eitt nú mjólk fyri út imóti 3 milj. kr. — tí vit kunnu sjálvir framleiða alla tað mjólk, vit brúka.

vælnaktsdagarnar undir og heint aftaná seinasta heims- bardag; munandi minnaður, og tingmáttatalið farið frá 12 og niður í 6.

AT tað neyvan er nakað at ivast í, at uttan javnaðarflokkurin fyri nú mongum árum síðan horvin úr føroyskum politikki, tí

AT á einum sinni gjørdi javnaðar- flokkurin sít besta til at broyta vallógina soleiðis, at flokkurin aftur fekk møgu- leika aftur at fáa menn á ting og

AT á einum øðrum sinni lat javna- aðarflokkurin sjálfstýrisflokkin stilla upp á felags lista og bjargaði harvið tveimum sjálf- stýrismonnum á ting.

AT tjóðveldisflokkurin var harð- astur imóti landshandlinum, og tað var ikki minst hansara lutverk, at landshandiin varð avtíkin.

Veitst tú

AT hóast eina minni fram- gongd við seinasta lögtings- val, er fólksflokkurin síðan

til gáman

Márin hevði 15 kókabøkur av sama slag í bókatryllini. Vinkonan spyr, hví hon hevur so nógvar bøkur av sama slag, og erin svarar Mar- in:

— Jó, tú, hasar havi og fingið til gávus frá fólki, sum hava verið her og ferðast.

— Hvi heldur tú, at mær kleeir so væl fulfskegg?

— Tí, nu sæst so titið av and- litinum.

KRIM. Fyri at fýrbjrgja krftm- inum hevði mamma Lisu fingið sær ein heitan romtoddv. Tá hon kysstur Lisu góða natt, letur í hini liti:

— Ája, mamma, ert tú eisini farin at brúka sama luktilsi sum pápi?

EINKI kann vera so tíðarspar- andi sum kærteiki við fyrsta eynabráð.

VERULEIKI

TAD ER VERULEIKI

AT tá ið heimastýrislogin kom í gildi í 1948, sögu fólka- flokksmenn, at hon í besta lagi ikki kom at halda meira enn 5 mánaðir, og samstundis settu teir uppski; um at yvir- øka øll sermáli, og at 15 ár seinri sita sonu menn við »sjálfstýris«-meirlutu og stýra landinum eftir sonu lóg; men hava teir ikki yvirtikið eitt einasta sermál á hesum sinni.

Høsnahaldið...

(Framhald frá 1. síðu).

Aftaná hasa taluna hjá okkara landsfóralækna, vænta vit, at men- ikki biða eina løtu við at fylgja ráðum landsfóralæknans.

At tað verður gjørt beinavegin, má leika mánsins æra á.

Hetta ræður ikki bara í høsna- haldi, men í allari okkara fram- leiðslu av afðjórum og víðgerð og verju av øllum okkara framleiðslu- vørum, sum eisini einstaklingurin sum landið heil- og lutvis, bein- leiðis og óbeinleiðis fiva av.

Allastaðni, har ið skilið ræður, verður allar doyðurnir lagdur á, at tær heilsuligu fyriskiparir verða hildnar, tí ið talan er um landfara — ella umfarasjókur við týnandi megi.

Tað sama má verða gjørt í Fø- oyum.

Vit hava allraminst ríð at stýra við leysum teyrum her, tí vit hava ikki ráð at lata nakað fara fyr- skjeytið.

Minningar- hald

Fríggjadagin 1. november verður sum »rini herfyri minningarhald fyri teimum sjólatnu á Tórshavnar Sjómansheimið.

Byrjað verður kl. 10 har Hákon Djurhuus, lögmaður talar. Somu- leiðis tala Vidvør, prestur og Johs. Bak, trúboðari.

Farið verður av Sjómansheim- inum til minnisvarðan fyri teim sjólatnu, har kransar verða lagdir av ymiskum feløgum og stovnum.

Haldið Sosialin